

Bijlage 1 - Lijst met afbeeldingen

Afbeelding	Paginnummer rapport
Afb. 1 De locatie van het plangebied binnen de gemeente Hoorn in West-Friesland (rode stip). Op de kaart is het gemeentelijke samenwerkingsverband Archeologie West-Friesland weergegeven.	6
Afb. 2 De locatie van het plangebied (witte stippellijn, bron: PDOK).	9
Afb. 3 Luchtfoto van het plangebied. In groen de drie verbouwde en gerenoveerde panden. In blauw de nieuwbouwvolumes die aan de zijde van de Achterstraat zijn gebouwd.	10
Afb. 4 Nieuwland 14 (rechts, witte onderpui), 16 en 18 (links, Pide Paleis) op een foto uit 2015. Archief Erfgoed, gemeente Hoorn.	10
Afb. 6 Uitsnede uit de kaart van Guicciardini uit 1582 met binnen de rode cirkel de locatie Nieuwland 14-16-18.	14
Afb. 5 Uitsnede uit de kaart van Jacob van Deventer uit circa 1560 met binnen de rode cirkel de locatie Nieuwland 14-16-18.	14
Afb. 7 Uitsnede uit de kaart van Utenwael uit 1596 met binnen de rode cirkel de locatie Nieuwland 14-16-18.	14
Afb. 8 Uitsnede uit de kaart van Blaeu uit 1649 (stadsbeeld circa 1630) met binnen de rode cirkel de locatie Nieuwland 14-16-18.	15
Afb. 10 Het plangebied (rode stippellijn) op de oudste kadastrale kaart uit 1823.	15
Afb. 9 Uitsnede uit de kaart van Doesjan uit 1794 met binnen de rode cirkel de locatie Nieuwland 14-16-18.	15
Afb. 11 Het plangebied (rode stippellijn) op de kadastrale kaart uit 1893.	15
Afb. 12 Hulpkaart van het kadaster uit september 1917 met Nieuwland 14 (nr 29) en Nieuwland 16.	18
Afb. 13 De sleuf in het midden van Nieuwland 14 die in eerste instantie is gegraven.	21
Afb. 14 Overzicht van de sporen aan de voorzijde van Nieuwland 14 na het afgraven.	22
Afb. 15 Twee sleuven in Nieuwland 14, gezien richting de achtergevel.	23
Afb. 16 Overzicht van de voorzijde van Nieuwland 16 (locatie afgebroken voorhuis) na het afgraven en het graven van nuts-sleuven.	23
Afb. 17 De drie panden aan het Nieuwland (links, binnen rode lijn) op een luchtfoto.	25
Afb. 18 Luchtfoto van Nieuwland 14 (rechts), 16 en 18 (links). Nieuwland 14 heeft een verhoogd voorhuis, bij Nieuwland 16 is het voorhuis smaller dan het achterhuis.	25
Afb. 19 Geveltekeningen uit 1944 van Nieuwland 14 (rechts), 16 en 18. Collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.	26
Afb. 20 Foto uit circa 1900 waarop de drie panden zichtbaar zijn. Collectie Westfries Archief. 26	
Afb. 22 De onderste balklaag, gezien richting de achtergevel.	27
Afb. 21 Foto uit circa 1905 waarop de drie panden zichtbaar zijn. Collectie Schrickx.	27
Afb. 23 De westelijke raveelbalk. Links van de linkerbalk is een vierkant gat van een rookkanaal uit latere tijd zichtbaar.	28
Afb. 24 De oostelijke raveelbalk.	28
Afb. 25 De kapconstructie met eiken krommers en dekbalken. De onderste balklaag is op deze foto al naar beneden verplaatst.	29
Afb. 26 Doorgezaagde handelsmerken op de eiken krommers in de kap.	29
Afb. 27 Enkele telmerken in de kapconstructie.	30
Afb. 28 Overzicht van de telmerken in de kap en de houtsoorten van de dekbalken. Aan de onderzijde de voorgevel van Nieuwland 14.	31
Afb. 29 Uit een van de eiken krommers wordt een boommonster genomen voor dendrochronologisch onderzoek.	32
Afb. 30 Rookkanaal zichtbaar in de kap ter hoogte van de oostelijke raveelbalk. De onderste balklaag is op deze foto al naar beneden verplaatst.	32
Afb. 31 Sleutelstuk met hol-bolprofiel, onder een van de balken van de onderste balklaag.	33
Afb. 33 Noordgevel van Nieuwland 14, met daarin twee dichtgezette ramen en vier houten stijlen. Ervoor staat de lagere zijgevel van het afgebroken voorhuis van Nieuwland 16.	33
Afb. 32 Sleutelstuk met een ander profiel.	33
Afb. 34 Bovenzijde van de achtergevel van Nieuwland 14.	34
Afb. 35 Balklaag op de eerste verdieping van het verhoogde voorhuis.	34
Afb. 36 Een gang zichtbaar in het plafond van Nieuwland 14 (noordzijde).	35
Afb. 37 Het achterhuis van Nieuwland 16 na afbraak van het voorhuis.	35
Afb. 38 De onderste balklaag van het achterhuis.	36
Afb. 39 Origineel sleutelstuk, korbeel en (gedeeltelijke) muurstijl bij de onderste balklaag van het achterhuis.	36
Afb. 40 Origineel sleutelstuk, het korbeel en de muurstijl zijn in het verleden verwijderd.	37
Afb. 41 De geprofileerde puibalk in de achtergevel.	37
Afb. 42 De raveelbalk in het achterhuis.	38
Afb. 43 Rookkanaal zichtbaar in de noordelijke zijgevel van het achterhuis.	38

Afb. 44	Een gang zichtbaar in het plafond van het achterhuis (zuidzijde).	38
Afb. 45	Dwarsdoorsnede van de noordelijke zijgevel van Nieuwland 14 (links) en de zuidelijke zijgevel van Nieuwland 16 (rechts). De laatste bestaat uit twee halfsteens gevels tegen elkaar aan.	39
Afb. 47	De tweede balklaag van het achterhuis met korbelen en muurstijlen, gezien vanaf de achterzijde.	40
Afb. 46	De tweede balklaag van het achterhuis met korbelen en muurstijlen, gezien vanaf de voorzijde.	40
Afb. 48	Tekening van de bestaande plattegrond en voorgevel uit 1915. Uit: TPAHG 2020.	41
Afb. 49	Plattegrond van Nieuwland 18 uit 1936 met de toen bestaande situatie. Uit: TPAHG 2020.	42
Afb. 50	De balklaag, gezien richting de voorgevel.	42
Afb. 51	Een deel van de gedraaide balken aan de voorzijde van het pand.	42
Afb. 52	Een van de sleutelstukken.	43
Afb. 53	De raveelbalk.	43
Afb. 54	Bouwnaad in de zuidelijke zijgevel van Nieuwland 18, gezien vanaf perceel Nieuwland 16.	43
Afb. 56	Fundering S87 met rollaag aan de bovenzijde en ernaast poer S84.	46
Afb. 58	Rollaag S3.	49
Afb. 59	Bakstenen vloer S6 en S8, van elkaar gescheiden door plank S7.	49
Afb. 60	Bodemopbouw boven vloer S6 (onderin zichtbaar).	50
Afb. 61	Plaveisel S37 achter het tweede huis.	51
Afb. 63	Plavuizen vloer S15.	54
Afb. 64	Kelder S18, nog niet volledig blootgelegd.	55
Afb. 65	Een deel van kelder S15 is uitgegraven.	56
Afb. 66	Een van de wandtegels uit kelder S18.	56
Afb. 67	De haardplaats met wangen, erboven de westelijke raveelbalk.	57
Afb. 68	Aspot S24 binnen de wangen van de haard (S25).	58
Afb. 71	Een kei met gepolijste vlakken uit de aspot.	58
Afb. 69	Aspot S14 (rechts) en vierkante asput S16 (links).	58
Afb. 70	Aspot S14.	58
Afb. 72	Aspot S24.	58
Afb. 73	Haardfundering S17.	59
Afb. 74	Gemarmerde wandtegel, gevonden bij de oostelijke haard.	60
Afb. 75	Metaalvondsten van het perceel Nieuwland 14. 1: V17-M01, 2: V55-M01, 3: V13-M01, 4: V13-M04, 5: V13-M06, 6: V13-M05, 7: V13-M02, 8: V13-M03.	62
Afb. 76	Reconstructie van de plattegrond van het eerste huis op perceel Nieuwland 14. Schaal 1:100.	63
Afb. 77	Reconstructie van de plattegrond van het tweede huis op perceel Nieuwland 14. Schaal 1:100.	63
Afb. 78	Reconstructie van de plattegrond van het derde huis op perceel Nieuwland 14 in de periode 1586-1650. Schaal 1:100.	64
Afb. 79	Reconstructie van de plattegrond van het derde huis op perceel Nieuwland 14 in de periode 1650-1750. Schaal 1:100.	64
Afb. 80	Reconstructie van de plattegrond van het derde huis op perceel Nieuwland 14 in de periode 1750-1862. Schaal 1:100.	65
Afb. 81	Overzicht van het sporenvlak op perceel Nieuwland 16, gezien richting de straat.	67
Afb. 83	Fragment van Hafner-aardewerk uit de ophogingslaag.	69
Afb. 84	Fundering S57 gezien richting het zuiden.	69
Afb. 86	Zilveren halve stuiver uit Deventer uit circa 1629.	72
Afb. 87	Halve duit (penning) van Elburg uit de periode 1619-1621.	72
Afb. 88	Kelder S56.	73
Afb. 89	Rechts fundering S63 van het voorhuis.	74
Afb. 90	Fundering S63 met links een wang van de haard, in het midden aspot S64. Rechts put S55.	75
Afb. 91	Aspot S64: de bodem van een roodbakkende grape.	75
Afb. 92	Fundering S66.	76
Afb. 94	Regenwaterkelder S76.	79
Afb. 95	Metaalvondsten van het perceel Nieuwland 16. Schaal 1:1. 1: V50-M01, 2: V48-M01, 3: V28-M01, 4: V28-M02, 5: V28-M03, 6: V41-M01, 7: V47-M01.	80
Afb. 96	Reconstructie van de plattegrond van het huis op perceel Nieuwland 16 in de periode 1560-1630. Schaal 1:100.	81
Afb. 97	Reconstructie van de plattegrond van het huis op perceel Nieuwland 16 in de periode 1630-1750. Schaal 1:100.	82

Afb. 98	Reconstructie van de plattegrond van het huis op perceel Nieuwland 16 in de periode 1750-1900. Schaal 1:100.	83
Afb. 99.1	Tuit van een wijnkan van steengoed uit Siegburg.	84
Afb. 99.2	Een complete wijnkan uit Siegburg. Collectie Metropolitan Museum of Art.	85
Afb. 99.3	Stilleven van Floris van Dijck uit circa 1615. Collectie Rijksmuseum Amsterdam.	85
Afb. 101	Een stukje van gestucte fundering S49 (onderin, wit en zwart) in de noordelijke zijgevel. Links schoorsteenfundering S50.	88
Afb. 102	Schoorsteenfundering S50.	89
Afb. 103	Stukjes vloer S83.	90
Afb. 105	Kelder S13, nog niet helemaal blootgelegd.	91
Afb. 104	Stukje bodemopbouw in het voorhuis.	91
Afb. 106	Trapeziumvormige bakstenen uit kelder S13.	92
Afb. 107	Kelder S48.	92
Afb. 108	Glazen buisjes.	93
Afb. 109	Regenwaterkelder S40.	94
Afb. 111	Schoorsteenfundering S45 met erboven een spoor van een rookkanaal op de noordelijke zijgevel.	96
Afb. 112	Fundering S44.	97
Afb. 113	Kelder S41/S42.	98
Afb. 114	VOC-duit van Holland uit 1755.	98
Afb. 115	Riool S71.	98
Afb. 116	Metaalvondsten van het perceel Nieuwland 18. Schaal 2:1. 1: V27-M01, 2: V27-M02, 3: V27-M03.	99 99
Afb. 117	Reconstructie van de plattegrond van het huis op perceel Nieuwland 18 in de periode 1610-1750. Schaal 1:100.	100
Afb. 118	Reconstructie van de plattegrond van het huis op perceel Nieuwland 18 in de periode 1610-1900. Schaal 1:100.	101
Afb. 119	Wandtegels met een mangaankleurig decor van dubbele strikken (128x128x8 mm), ca 1750-1850.	102
Afb. 120	Betegeling van een schouw met Rotterdamse Bijbeltegels in de Kerkenraadskamer van de Westerkerk in Enkhuizen, ca 1750 (bron: https://westerkerkenhuizen.nl/kerkenraadskamer).	103
Afb. 121	De betegeling van de schouw kan worden gereconstrueerd doordat veel tegels nog met mortel aan elkaar vastzitten.	104
Afb. 122	Op de achterzijde van de tegels staat een letter (C of D) en cijfer waardoor de tegelzetter ze op volgorde in de schouw kon plaatsen.	105
Afb. 123	Op de achterzijde van de tegels staat een letter (G of C) en cijfer.	105
Afb. 124	Reconstructie van de schouw. Aan de linkerkant tegels met voorstellingen uit het Oude Testament en aan de rechterkant tegels met voorstellingen uit het Nieuwe Testament.	106
Afb. 125	Reconstructie van de schouw met de coderingen (letter en cijfer) die op de achterzijde van de wandtegels staat.	108
Afb. 126	Een wandtegel met een hond tussen balusters en met lelies in de hoeken (kandelabertegel), gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650.	111
Afb. 127	Een wandtegel met een schaap tussen balusters en met lelies in de hoeken (kandelabertegel), gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650.	111
Afb. 128	Twee wandtegels met vaas tussen balusters en met lelies in de hoeken (kandelabertegel), gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650. Deze twee tegels hebben een klein formaat (117x117x15 mm).	112
Afb. 129	Randtegel met decor met druiventros en granaatappel, waarschijnlijk gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650.	112
Afb. 130	Fragmenten van wandtegels met bloem en ossenkoppen in de hoeken, waarschijnlijk gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650.	113
Afb. 131	Fragmenten van wandtegels met vogel en ossenkoppen in de hoeken, waarschijnlijk gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650.	113
Afb. 132	Wandtegel met schutter en lelies in de hoeken, waarschijnlijk gemaakt in de Hoornse plateelbakkerij tussen 1615-1650.	113
Afb. 133	Situatie van de percelen Nieuwland 14, 16 en 18 in oktober 2021.	115

Bijlage 2 - Determinatielijsten

Keramik

Vnr	Sub	Context	Complex-datering	Keramik soort	Vorm	Code	N rand	N overig	N som	MAE	Type-datering	Decoratie	Opmerkingen	Productie-plaats
1		kleilaag onder S1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	1	0	1	1	1500-1550	inwendig witte slib en groen glazuur		
1		kleilaag onder S1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	0	1	1	1			uitwendig glazuur	
1		kleilaag onder S1	1500-1550	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	1	0	1	1	1475-1550		kraagrand, bruin glazuur	
6		kelder S13	1675-1750	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-4	0	1	1	1	1675-1750	op rand ringeloor, bodem inwendig gemarmerd	bevat groot brok kalk	Friesland
7		aanleg langs zuidmuur	1500-1700	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-1	1	0	1	1	1500-1600		geen glazuur, beroet	
7		aanleg langs zuidmuur	1500-1700	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	1	0	1	1	1650-1725		hielmerk: gekroonde 22	Gouda
8		aspot S14	1575-1625	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	1	1	1	1575-1625		groen glazuur inwendig	
8	1	aspot S14	1575-1625	roodbakkend aardewerk	pot	r-pot-	0	1	1	1	1575-1625		aspot zonder oren met bolle bodem zonder poten, plekken glazuur, verder ongeglazuurd, rand ontbreekt, inwendig beroet, scherpe buikknik	
8		aspot S14	1575-1625	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-1	1	0	1	1	1550-1650		geen glazuur, los in aspot	
9	1	aspot S24	1575-1650	roodbakkend aardewerk	pot	r-pot-	1	0	1	1	1575-1650		grote aspot (dikwandig) zonder oren en bolle bodem, paar glazuurstrepen verder geen glazuur, korte opstaande rand	
10		laag 2 profiel 1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	3	3	0				
10		laag 2 profiel 1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	0	1	1	1			bodem met standring, inwendig glazuur	
10		laag 2 profiel 1	1500-1550	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1			bruin glazuur	
10		laag 2 profiel 1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	kom	r-kom-	1	0	1	1			platte rand, knik bodem-wand, horizontaal oor, inwendig glazuur	
10		laag 2 profiel 1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	0	1	1	1525-1575	mangaanglazuur	kraagrand	
10		laag 2 profiel 1	1500-1550	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	1	0	1	1	1500-1550	bovenzijde slib en geel glazuur		
14		kelder S26?	1600-1675	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-4	1	0	1	1			half compleet, geknepen steel	
15		Muur S27	1550-1600	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1	1550-1600	polychroom, Italiaanse stijl	groot fragment	

16		bovenlaag	1700-1800	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	1	0	1	1			r-bor-3? Geheel glazuur	
17		uitgraven oostzijde	1700-1800	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	0	1	1	1			hoort bij V16? Geheel glazuur	
19		Haard S32	1700-1800	Aziatisch porselein	kop	p-kop-	1	2	3	1	1700-1800	bloemen, reliefwand		
20		klei onder muur S28	1525-1575	witbakkend aardewerk	kop	w-kop-	0	1	1	1		inwendig groen glazuur	standing	
20		klei onder muur S28	1525-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	1	2	1		rechte onverdikte rand, kom, steelkom?		
20		klei onder muur S28	1525-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	0	1	1		mangaanglazuur	kraagrand	
20		klei onder muur S28	1525-1575	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	0	1	1	1		inwendig slib en groen glazuur	standing	
23		Waterkelder S48	1725-1750	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	1	9	10	1	1730-1760		hielmerk: gekroonde 62, op zijkant hiel wapen Gouda en S. gepolijst, radering op stelen	
23		Waterkelder S48	1725-1750	Aziatisch porselein	bord	p-bor-	1	0	1	1	1700-1750	uitwendig bruin, inwendig rand en landschap op spiegel	schotel, kapucijner, Kangxi	
23		Waterkelder S48	1725-1750	Aziatisch porselein	bord	p-bor-	0	1	1	1	1700-1800	blauwe bladeren	schotel	
23		Waterkelder S48	1725-1750	faience (Nederlands)	kop	f-kop-	1	0	1	1	1700-1750	gestileerd bloemdecor, blauw		
23		Waterkelder S48	1725-1750	faience (Nederlands)	bord	f-bor-	1	0	1	1	1650-1700	geheel wit		
28		aanleg algemeen	1500-1600	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	0	1	1	1			dikwandig, uitwendig glazuur	
31		aspot S64	1575-1650	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	0	1	1	1	1575-1650		bodem grape, inwendig glazuur	
38		Laag S77	1550-1575	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1	1550-1600		Siegburg met glazuur	
38		Laag S77	1550-1575	steengoed 2 (met glazuur)	indet	S2-indet-	0	2	2	0				
38		Laag S77	1550-1575	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1			standvlak klein kannetje, Raeren	
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	4	17	21	4				
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-4	1	0	1	1			afgerond model	
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-5	1	0	1	1				
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	1	2	3	1				
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	deksel	r-dek-	1	0	1	1			onderkant glazuur	
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	0	1	1	1		rand duimindrukken	uitwendig glazuur	

38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	0	1	1	1	1500-1550	geheel witte slib, inwendig groen glazuur	standing	
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kom	r-kom-	0	1	1	1			bodem standing	
38		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	1	0	1	1	1500-1575	slibbogen		
38		Laag S77	1550-1575	witbakkend aardewerk	kop	w-kop-	1	0	1	1	1525-1575	golfrand op rand	geheel geel	
39		verdiepen ten oosten S57	1600-1650	witbakkend aardewerk	kop	w-kop-	0	1	1	1	1600-1650	geheel groen	standvoet of -vlak	
39		verdiepen ten oosten S57	1600-1650	roodbakkend aardewerk	deksel	r-dek-	1	0	1	1			bovenzijde glazuur	
39		verdiepen ten oosten S57	1600-1650	witbakkend aardewerk	zalfpot	w-zal-	1	0	1	1			inwendig glazuur, half compleet	
39		verdiepen ten oosten S57	1600-1650	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	0	4	4	1	1575-1625		ribbels aan buitenzijde	
40		verdiepen ten westen S57	1500-1575	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	2	2	2			2x bodem met geknepen standing, bruin en grijs	
40		verdiepen ten westen S57	1500-1575	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1	1675-1750	blauwe bloemen	Fries	
40		verdiepen ten westen S57	1500-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	1	0	1	1				
40		verdiepen ten westen S57	1500-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	2	2	1				
42		Laag S77	1550-1600	roodbakkend aardewerk	lekschaal	r-lek-	0	1	1	1				
42		Laag S77	1550-1600	witbakkend aardewerk	kop	w-kop-	1	0	1	1			inwendig groen glazuur, rechte rand met draairingen	
42		Laag S77	1550-1600	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	4	4	2				
42		Laag S77	1550-1600	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1			vlekkerig bruin glazuur	
43	1	Laag S77	1550-1575	hafneraardewerk	bakpan	ha-bak-1	1	0	1	1		inwendig geel glazuur met spikkels	holle steel, hoge poten	
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-5	1	3	4	1	1550-1600			
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	2	0	2	1				
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	0	1	1	1		geheel witte slib	inwendig geel glazuur	
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	0	1	1			grape of kop	
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	1	0	1	1			bolle vorm op standvlak of -ring	
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	3	0	3	3			1 onverdikte rand, 2x kraagrand	
43		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	1	1	2	1		slibbogen		

44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-2	2	0	2	1			inwendig glazuur	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-27	2	0	2	1				
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	5	3	8	2				
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	pot	r-pot-	0	1	1	1			aspot, grote lobvoet, inwendig glazuur	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-8	1	0	1	1			inwendig glazuur	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-2	1	1	2	1		geheel witte slib	inwendig geel glazuur	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	0	2	2	1			geen glazuur, rond	-
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	kom	r-kom-	0	1	1	1			bodem met standring	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	1	1	1		inwendig witte slib en groen glazuur		
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	18	18	0		3x mangaanglazuur		
44		Laag S77	1550-1575	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1			stuk lintoor, Frechen	
44		Laag S77	1550-1575	witbakkend aardewerk	kom	w-kom-	1	0	1	1		sgraffito ingekrast op oor	deel rand met vormoor, inwendig geel glazuur	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	2	0	2	2			kraagranden	
44		Laag S77	1550-1575	roodbakkend aardewerk	olielamp	r-oli-	0	1	1	1				
48		verdiepen vlak 1	1900-1950	Europees porselein		ep--	1	0	1	1			stop van porselein	
49		kelder S26	1575-1650	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	0	1	1	1		groene bovenzijde		
49		kelder S26	1575-1650	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	0	1	1			kraagrand	
49		kelder S26	1575-1650	roodbakkend aardewerk	pispot	r-pis-	1	0	1	1			kort plat randje	
51		Poer S84	1525-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-8	1	0	1	1			grotendeels toegeknepen steel	
52		laag 6, profiel 3	1525-1575	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	3	0	3	1	1525-1550	platte achterwand met duimindrukken op rand	met glazuur op voorzijde, erg dikwandig	
52		laag 6, profiel 3	1525-1575	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	1	2	1				
53		noordoosthoek pand	1550-1600	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-5	3	0	3	3			1 geknepen steel	
54		laag 1, profiel 4	1525-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	1	0	1	1				
56	1	losse vondst		steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1		versierde lange tuit		

57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-6	1	0	1	1	1550-1625			
57		stort achterterrein	1550-1625	witbakkend aardewerk	grape	w-gra-	1	4	5	1	1550-1600	inwendig groen glazuur	beroet, bandoor	
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	0	1	1			hoge kraagrand, van kom?	
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-5	2	0	2	2				
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	5	1	6	2				
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	1	0	1	1	1550-1600		deel platte bovenzijde	
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	0	1	1	1	1575-1650		bovenzijde glazuur	
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	2	0	2	2			kraagranden	
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-34	1	0	1	1	1550-1600			
57		stort achterterrein	1550-1625	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	6	6	3	1500-1600			
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-6	4	0	4	1	1550-1625	groene spiegel		
57		stort achterterrein	1550-1625	Italiaans tinglazuuraardewerk	plooischotel	i-plo-	0	1	1	1	1600-1650	compendiario, aigrette		
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	15	15	0				
57		stort achterterrein	1550-1625	witbakkend aardewerk	kop	w-kop-	0	1	1	1	1550-1600	geheel geel glazuur	bodem met standvoet	
57		stort achterterrein	1550-1625	Weser-aardewerk	beker	we-beker-	0	1	1	1	1575-1625	banden in geel en groen	tonvormige beker?	
57		stort achterterrein	1550-1625	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	1	0	1	1	1620-1650		geen hielmerk	
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	1	0	1	1	1575-1650	NH-slib, vlag		
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	1	0	1	1	1500-1575	slibbogen		
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	1	0	1	1	1500-1550	sgraffito, s-jes op vlag, geel oppervlak		
57		stort achterterrein	1550-1625	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	0	1	1	1	1550-1625	bodem grape met grote klont kalk erin		

Bouwkeramiek

Vnr	Sub	Context	Complex-datering	Keramiek soort	Vorm	N rand	N overig	N som	MAE	Type-datering	Decoratie	Opmerkingen	Productie-plaats
2		vloer S1	1500-1600	roodbakkend aardewerk	plavuis	2	0	2	2	1500-1600		2 complete plavuizen, geglaazuurd, 132x132x28 mm	
3		vloer S2	1450-1550	roodbakkend aardewerk	plavuis	1	0	1	1	1450-1550		complete plavuis, ongeglaazuurd, 165x165x32 mm	
3		vloer S2	1450-1550	roodbakkend aardewerk	plavuis	1	0	1	1	1450-1550		complete plavuis, ongeglaazuurd, 160x160x33 mm	
6	1	kelder S13	1675-1750	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1615-1650	bloemvaas op grondje, balusters met lelies	klein formaat tegel: 117x117x15 mm	Hoorn
7		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1600-1650	bloempot in kwadraat, uitgespaarde hoeken	groot fragment, 132x?x15 mm	Hoorn
7		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1600-1650	granaatappel, lelies in hoeken; polychroom	fragment, 14 mm dik	Hoorn?
7		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	2	0	2	2	1700-1800	eiland met herder, spinnenkoppen	125x?x9 mm	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1675-1750	landschap met man met zeis, spinnenkoppen	11 mm dik	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	2	0	2	1	1750-1850	bloemenrank, mangaan	randtegel	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	7	0	7	3	1700-1800	divers, spinnenkoppenm	kleine fragmenten	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	2	3	2	1700-1800	fruitschaal, spinnekoppen	8 mm dik	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	landschap	9 mm dik	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	2	0	2	2	1620-1650	bloemvaas, lelies; blauw	14 mm dik	Hoorn?
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	1	2	1	1620-1650	fruitschaal (?), accolade met meanders; blauw	14 mm dik	
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1600-1650	bloempot in kwadraat, uitgespaarde hoeken	15 mm dik	Hoorn
11		aanleg langs zuidmuur	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	bloemvaas, spinnenkoppen	9 mm dik	
12		kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	3	0	3	3		divers, spinnenkoppenm en ossenkoppen		
12		kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1700	dier (hond?), kleine ossenkoppen	slordig geschilderd, ?x128x10 mm	
12		kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1700	dier (kat?), kleine ossenkoppen	slordig geschilderd, 127x?x11 mm	
12		kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	kinderspel, spinnenkoppen	10 mm dik	
12		kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1		onduidelijk (vieze aanslag)	?x126x11 mm	
12		kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	2	0	2	1	1650-1700	dier?, kleine ossenkoppen	slordg geschilderd	

12		kelder S18	1650-1750	majolica (Nederlands)	wandtegel	5	0	5	5	1630-1660	mensfiguren (kinderspel?), ossenkoppem	128x128x12 mm	
12	1	kelder S18	1650-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1700	dier (hond?), kleine ossenkoppen	slordig geschilderd, 126x126x11 mm	
16	1	bovenlaag	1650-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1630-1660	schutter met musket, lelies	132x?x? mm	
16		bovenlaag	1650-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1630-1660	mensfiguur, ossenkoppen	10 mm dik	
16		bovenlaag	1650-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1750-1850	landschap met toren, spinnenkoppen	130x130x8 mm	Friesland
16		bovenlaag	1650-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	eiland met herderin, spinnenkoppen	8 mm dik	
16		bovenlaag	1650-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	5	2	7	7	1700-1800	divers, spinnenkoppen en ossenkoppen	kleine fragmenten	
17		uitgraven oostzijde	1700-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	2	1	3	2	1700-1800		kleine fragmenten	
17		uitgraven oostzijde	1700-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1660-1700	schip, spinnenkoppen	10 mm dik	
18		Haard S29		faience (Nederlands)	wandtegel	2	1	3	2	1650-1700	gemarmerd		
18	1	Haard S29		faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1700	gemarmerd	128x128x10 mm	
21		tussen S41 en noordmuur	1620-1640	majolica (Nederlands)	wandtegel	7	0	7	5	1620-1640	bloem op grondje, ossenkoppen; polychroom	alleen onderste helft tegels, ook mortel op voorzijde	Hoorn?
22		kelder S41		grijsbakkend aardewerk	plavuis	1	0	1	1			complete plavuis, blauwbakken, 23x23x3,5 cm	
23		Waterkelder S48	1725-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	16	0	16	16	1750-1850	mangaan ornamentdecor dubbelde strikken	128x128x8 mm	
23		Waterkelder S48	1725-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	4	0	4	4		witjes		
23		Waterkelder S48	1725-1750	faience (Nederlands)	wandtegel	58	0	58	58	1675-1700	Bijbelse voorstellingen in cirkel met ossenkoppen; mangaan	129x129x9 mm; productie Rotterdam	Rotterdam
24	1	aanleg algemeen	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1615-1650	granaatappel en druiventros	randtegel, ?x64x14 mm; ontbreekt bij Pluis	Hoorn?
24		aanleg algemeen	1600-1800	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1620-1650	bloem/vogel op grondje, ossenkoppen, polychroom	12 mm dik	
24		aanleg algemeen	1600-1800	faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1750-1850	ranken met druiventrossen en eekhoorn, mangaan	randtegel, ?x63x8 mm	
25		tegen noordmuur		majolica (Nederlands)	wandtegel	3	0	3	2	1620-1650	bloem op grondje, ossenkoppen	12 mm dik	
25	4	tegen noordmuur		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1620-1650	vogel (lange poten), ossenkoppen	134x?x13/12mm	
25	2	tegen noordmuur		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1615-1650	dier op grondje, balusters met lelies	133x?x13/12 mm	Hoorn
25	1	tegen noordmuur		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1615-1650	hond op grondje, balusters met lelies	compleet, 134x134x14 mm	Hoorn
25	3	tegen noordmuur		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1620-1650	vogel, ossenkoppen	132x?x13/12 mm	

26	2	kelder S13		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1600-1650	bloemvaas op grondje, kandelaber	klein formaat tefgel, 15 mm dik	Hoorn?
26	1	kelder S13		roodbakend aardewerk	baksteen	2	0	2	2			2x trapeziumvormige steen, veel kalkmortel, ?x9,5x4 cm	
29		put S55		roodbakend aardewerk	daktegel	2	0	2	2			daktegel, 2 grote fragmenten met mortel, ?x14,5/14x12 mm	
30		kelder S56		faience (Nederlands)	wandtegel	2	2	4	3	1700-1800	onduidelijk, 2x lelies	kleine fragmentjes	
33		Muur S61		roodbakend aardewerk	baksteen	2	0	2	2			2 complete bakstenen 16,5x8x3,5 cm	
34		Muur S57		geelbakend aardewerk	baksteen	2	0	2	2			2 complete bakstenen, 19,5x9,5x4m5 cm	
35		plaveisel S58		geelbakend aardewerk	baksteen	2	0	2	2			2 complete bakstenen (klinkers) 17,5/17x7,5x3,5 cm	
40		verdiepen ten westen S57		faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	ornamenttegel, mangaankleurig	klein fragment, 8 mm dik	
43		Laag S77		roodbakend aardewerk	baksteen	1	0	1	1			brokje van baksteen, overdropen met glazuur, potenbakkersafval	
45		stort		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1630-1660	bloemvaas	10 mm dik	
57		stort achterterrein	1550-1625	majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1600-1650	bloempot in kwadraat, uitgespaarde hoeken, polychroom	?x135x16 mm	Hoorn

Metaal

Vnr	Complex	Datering	M	Materiaal	Vorm	n	afmeting	datering	opmerkingen
4	aanleg sleuf	nvt		koper	munt	1		1702	duit Holland
4	aanleg sleuf	nvt		koper	munt	1		1765	duit West-Friesland
4	aanleg sleuf	nvt		lood	spinlood	1	19 mm	1500-1600	conisch
4	aanleg sleuf	nvt		messing	gesp	1	20x18 mm		rechthoekig, middenstijl
4	aanleg sleuf	nvt		messing	vingerhoed	1			slechte staat
13	algemeen uitgraven	nvt	M04	koper	munt	1	22 mm	1601-1637	duit Zeeland; missslag: dubbel geslagen (vz op kz en kz op vz)
13	algemeen uitgraven	nvt		koper	munt	1	21 mm	1784	duit Utrecht
13	algemeen uitgraven	nvt		koper	munt	1	20 mm	1681-1685	duit Groninger Ommelanden
13	algemeen uitgraven	nvt	M02	koper	munt	1	20 mm	1660	duit Kampen
13	algemeen uitgraven	nvt	M03	koper	munt	1	23 mm	1715-1718	munt met rond gat; 1/6 ore Zweden, Karel XII
13	algemeen uitgraven	nvt	M05	koper	munt	1	20 mm	1628-1632	duit Stevensweert zj
13	algemeen uitgraven	nvt	M06	koper	munt	1	20 mm	1618-1624	duit Batenburg zj
13	algemeen uitgraven	nvt		koper	munt	1	22 mm	1702-1780	duit Holland
13	algemeen uitgraven	nvt		lood	keurlood	1	34 mm		incompleet; vz ontbreekt, kz wapenschild?, indet
13	algemeen uitgraven	nvt		messing	heftbeschermer	1	15 mm		onderdeel mesheft
13	algemeen uitgraven	nvt		messing	pijpenwroeter	1	36 mm		klein puntig staafje
13	algemeen uitgraven	nvt		messing	ring	1	29 mm		
13	algemeen uitgraven	nvt		metaal	indet	3			divers metaal indet
13	algemeen uitgraven	nvt	M01	zilver	munt	1	24 mm	1605	stuiver Zutphen zie Word bestand aanvulling
13	algemeen uitgraven	nvt		zilver	munt	1	17 mm	1619-1666	vz afgesleten, kz: TRA(NS)ISV(LA)NIA; (bezem)stuiver Overijssel

13	algemeen uitgraven	nvt		zilver	munt	1	20 mm	1646	2 stuiver Gelderland; vz: leeuw met pijlenbundel, kz: GEL RIA 1646
17	uitgraven oostzijde	nvt		koper	knoop	1	19 mm		wrsch knoop, plat model
17	uitgraven oostzijde	nvt		koper	munt	1	19 mm	ca 1900	1 cent Nederland
17	uitgraven oostzijde	nvt		metaal	indet	2			2 ringvormige voorwerpen
17	uitgraven oostzijde	nvt	M01	zilver	munt	1	16 mm	1766	bezemstuiver Overijssel
18	bij haard S29	nvt		lood	indet	1	40x28 mm		grote dop?
27	los uit pand	nvt		koper	munt	1	21 mm	1740	duit Utrecht
27	los uit pand	nvt		koper	munt	1	22 mm	1723	duit West-Friesland
27	los uit pand	nvt		koper	munt	3	19 mm	ca 1900	1 cent Nederland
27	los uit pand	nvt		koper	munt	1	19 mm	19..5	1 cent Nederland
27	los uit pand	nvt		koper	munt	1	24 mm	ca 1900	1 1/2 cent Nederland
27	los uit pand	nvt	M03	koper	munt	1	13 mm	1561-1576	Hollandse penning Filips II; vz: gekroonde P (initiaal), kz: gekroond wapen van Holland
27	los uit pand	nvt		koper	munt	1	20 mm	1628	duit Overijssel
27	los uit pand	nvt		lood	zegellood	1	12 mm		verzegellood van zak van meelfabriek?, vz: GS
27	los uit pand	nvt		messing	knoop	1			knoop met staafoog, onversierd
27	los uit pand	nvt	M01	messing	muntgewicht	1	14 mm; 2,90 g	1525-1600	vz: St Andreas met kruis en SA, kz: handje tussen B en F?; muntgewicht voor Bourgondische gulden, mogelijk Bernaert Foncq, Antwerpen
27	los uit pand	nvt	M02	messing	rekenpenning	1	18 mm	1727-1730	vz: buste + PETRUSII DG RVSS IMP, kz: wapen Rusland + IOH IACOB DIETZEL RECH PFENI
28	algemeen uitgraven	nvt		koper	munt	1	20 mm	1601-1670	duit Zeeland
28	algemeen uitgraven	nvt		koper	munt	1	19 mm	1878	1 cent Nederland
28	algemeen uitgraven	nvt		koper	munt	1	19 mm	ca 1900	1 cent Nederland
28	algemeen uitgraven	nvt		lood	musketkogel	1	11 mm		
28	algemeen uitgraven	nvt	M01	messing	rekenpenning	1	28 mm	(1533-1584?)	vz: man achter rekentafel, kz: alfabet en HS (Hans Schultes?); fraaie staat
28	algemeen uitgraven	nvt	M02	zilver	munt	1	27 mm; 1,70 g	1524-1556	halve reaal Karel V, Maastricht; zie beschrijving
28	algemeen uitgraven	nvt	M03	zilver	munt	1	15 mm; 0,35 g	1520-1530	muter (achtste stuiver) Karel V, Nijmegen; zie beschrijving
32	schelpgruis onder S61	1600-1635	M01	koper	munt	1	18 mm; 1,03 g	1619-1621	halve duit (penning) Elburg, vz: .I.6. MONETA ECCLES ELBORG .I.S.
36	los uit pand	nvt		messing	vingerhoed	1	23 mm		
36	los uit pand	nvt		metaal	knoop	1	13 mm		plat knoopje
37	schelpgruis onder S61	1600-1635	M01	zilver	munt	1	20 mm 1,00 g	ca. 1629	halve stuiver Deventer z.j.; zie beschrijving
40	verdiepen ten westen S57	1500-1575		ijzer	mes	1	>23,5 cm		punt afgebroken, heft ontbreekt
41	los uit pand	nvt		koper	munt	1	17 mm	ca 1900	1/2 cent Nederland
41	los uit pand	nvt	M01	koper	munt	1	14 mm 0,43 g	1561-1576	Hollandse penning Filips II. vz: gekroonde P (initiaal), kz: gekroond wapen van Holland
41	los uit pand	nvt		lood	musketkogel	1	11 mm		
41	los uit pand	nvt		messing	lepel	1		na 1909	grenspaal Berg&Dal (uit 1909, Laat vriendschal heelen, wat grezen deelen)
41	los uit pand	nvt		messing	ring	1	30 mm		
41	los uit pand	nvt		metaal	indet	1			modern
41	los uit pand	nvt		zilver	munt	1	15 mm		1/2 cent Nederland
46	naast onderkant riool S71		M01	koper	munt	1	22 mm	1755	VOC-duit Holland
47	verdiepte sleuven	nvt		koper	munt	1	21 mm	1667	duit Utrecht

47	verdiepte sleuven	nvt	M01	koper	munt	1	20 mm	1674	duit Groningen & Ommelanden
47	verdiepte sleuven	nvt		lood	indet	1			snipper lood indet
47	verdiepte sleuven	nvt		lood	musketkogel	1	12 mm		
47	verdiepte sleuven	nvt		messing	indet	1			fragment messing indet
47	verdiepte sleuven	nvt		zink	munt	1	22 mm		oorlogsmunt
48	verdiepen	nvt	M01	messing	rekenpenning	1	34 mm	1500-1600	Venuspenning, incompleet
50	verdiepen	nvt	M01	messing	muntgewicht	1	14 mm; 3,26 g	1500-1550	vz: wapen (zon), kz: handje tussen twee puntcirkels en een rijksappel, muntgewicht voor écu au soleil, Antwerpen.
50	verdiepen	nvt		messing	ring	1	30 mm		
53	verdiepen NO-hoek	nvt		slak	slak	1			brok slak
55	stort	nvt		ijzer	beslag	1	ca 10,5 cm		deurbeslag?, in midden vierkant verdikt stuk met rond gat (klink?)
55	stort	nvt		ijzer	spijker	1	85 mm		
55	stort	nvt		koper	munt	1	22 mm		duit? Indet
55	stort	nvt		koper	munt	1	21 mm	1620	duit Friesland
55	stort	nvt		lood	indet	1			stukje lood indet
55	stort	nvt	M01	zilver	munt	1	19 mm; 0,76 g	ca 1629	halve stuiver Deventer z.j.; zie beschrijving
57	achterterrein	nvt		ijzer	indet	1			paardentuigage?
57	achterterrein	nvt		koper	munt	1	25 mm	1574-1579	oord Holland
57	achterterrein	nvt		koper	munt	1	19 mm	1880	1 cent Nederland
57	achterterrein	nvt		koper	munt	1	19 mm	1882	1 cent Nederland
57	achterterrein	nvt		koper	munt	1	22 mm	1717	duit Holland
57	achterterrein	nvt		koper	munt	1	24 mm	1590-1605	duit Holland
57	achterterrein	nvt		lood	indet	1	30 mm		staafje met plat stuk en gaatje, onderdeel indet
57	achterterrein	nvt		lood	musketkogel	1	13 mm		een zijde plat
57	achterterrein	nvt		lood	musketkogel	1	8 mm		kleine musketkogel
57	achterterrein	nvt		messing	gesp	1	23 mm		ronde gesp met middenstijl en angel
57	achterterrein	nvt		messing	heftbekroning	1	18x12 mm		achtkantig plaatje, bovenzijde heft
57	achterterrein	nvt		messing	ring	1	34 mm		
57	achterterrein	nvt		messing	ring	1	30 mm		
57	achterterrein	nvt		metaal	munt	1	19 mm		25 cent
57	achterterrein	nvt		tin	oirband	1	45 mm		versteviging van schede

Glas

Vnr	Sub	Context	Complexdatering	Kleur	Vorm	Code	N rand	N overig	N som	MAE	Opmerkingen
23		Waterkelder S48	1725-1750	groen	vensterglas	GLS-venster-	0	2	2	1	
23	1	Waterkelder S48	1725-1750	kleurloos		GLS--	5	0	5	5	5 buisjes met 1 dichte kant, 8 cm lang, dia 1,1 cm, geblazen

Natuursteen

Vnr	Sub	Context	Complexdatering	Materiaal sub	Vorm	N totaal	Opmerkingen
8	1	aspot S14	1575-1625	Graniet	kei	1	14 cm lang, 4 gepolijste vlakken, functie?

Bijlage 3

Hoorn – Nieuwland 14-16-18

Dendrochronologisch onderzoek

Van Daalen Dendrochronologie

Projectnummer: 20.095

Afgerond: oktober 2020

Auteur: ir. S. van Daalen

Contact:

H.G. Gooszenstraat 1, kamer 15, 7415 CL Deventer

vandaalen@dendro.nl

www.dendro.nl

tel: +31 (0)630114237

In opdracht van:

Gemeente Hoorn

Team Erfgoed - Monumenten

Postbus 603

1620 AR Hoorn

Copyright: Gemeente Hoorn en/of Van Daalen dendrochronologie

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Gemeente Hoorn en/of Van Daalen Dendrochronologie.

INLEIDING

Door de gemeente Hoorn is een aantal monsters aangeleverd uit de 3 aangrenzende panden aan de Nieuwland nr. 14, 16, en 18 te Hoorn. Over de vermoede ouderdom van de panden is geen informatie verstrekt.

Het onderzoek van de monsters vond plaats in oktober 2020 op het laboratorium van Van Daalen Dendrochronologie te Deventer.

METHODE

Selectie en vooronderzoek

Voor ieder monster is nagegaan of het een dateerbare houtsoort betrof, of het voldoende jaarringen leek te hebben (minimaal 70) en of het jaarringpatroon vrij was van verstoringen.

Waar mogelijk wordt voorkeur gegeven aan monsters met spinhout of wankant (zie hieronder).

Voor monsters waarvan de houtsoort niet met het blote oog bepaald kon worden is aan de hand van microscopische coupes en een determinatiesleutel¹ de houtsoort bepaald.

Meting(en)

Geschikt bevonden monsters hebben elk een unieke metingcode toegekend gekregen en zijn volgens standaard methodes langs één of meerdere radiale trajecten geprepareerd.² Langs ieder radiaal traject zijn de jaarringbreedtes ingemeten met een daartoe ingerichte meetopstelling.³

Waar meerdere metingen aan hetzelfde monster verricht zijn, zijn deze gemiddeld tot één meting zodat ieder individueel element altijd door één meting vertegenwoordigd wordt (zie tabel 2).

Bij het inmeten is gelet op aanwezigheid van spinhout of wankant.⁴ Deze informatie wordt gebruikt voor het schatten van een kapjaar of kapinterval. Hierbij worden de volgende situaties onderscheiden (zie tabel 1). De codering is gebaseerd op Baillie (1982, p.61) en wordt toegelicht in bijlage 1.

¹ Schweingruber 1990.

² Pilcher 1990.

³ Een Velmex meetopstelling met Acu-Rite QV10-V lineaire codeerder met een nauwkeurigheid van 10 µm gekoppeld aan een Euromex binoculair microscoop met een vergroting van 10 en 30 maal.

⁴ De termen spinhout en wankant worden toegelicht in bijlage 1.

Tabel 1. Verschillende schattingsmethoden voor kapintervallen voor een datering in het jaar x.

code	omschrijving	notatie
A	wankant aanwezig, kapinterval vastgesteld buiten groeiseizoen van laatste jaar.	herfst/winter x/x+1
A1	wankant aanwezig, kapinterval vastgesteld tijdens groeiseizoen van laatste jaar.	zomer x
A2	wankant aanwezig; kapinterval vastgesteld in aanvang van volgend groeiseizoen.	lente x+1
A*	wankant oppervlakkig aangetast; bijtelling van enkele jaren	x – x+3
B	geen wankant, spinthout deels aanwezig; Bayesiaanse schatting van een kapinterval (alleen voor eik)	mediaan, (2• δ interval)
C	alleen spinthoutgrens aanwezig; schatting van een kapinterval (alleen voor eik)	mediaan, (2• δ interval)
D	geen spinthout aanwezig (alleen voor eik)	na x+min. aantal spinthout
E	geen spinthout aanwezig	na x

Dateringsonderzoek

De metingen zijn met behulp van dendrochronologische software⁵ met elkaar en met referentiecurven vergeleken. Voor iedere positie tussen de metingen zijn twee parameters berekend:

1. Student t-waarde. De t-waarde beschrijft de overeenkomst tussen twee getallenreeksen voor een gegeven positie. Hoe hoger deze waarde, hoe sterker de gelijkenis is; een t-waarde hoger dan 5 komt grofweg neer op een kans van 1 op 10.000 dat de gevonden uitslag op toeval berust en kan als een indicatie voor een datering beschouwd worden. Voorafgaand aan het berekenen van de t-waarde worden de jaarringbreedtes logaritmisch getransformeerd⁶ zodat deze een normale verdeling benaderen.
2. *Gleichläufigkeit* (GLK); het percentage van de intervallen tussen twee jaren waarin de meting en referentiecurve gelijktijdig een stijging of daling in het jaarringpatroon laten zien. In de praktijk wordt een GLK van minder dan 62 als zwak beschouwd.

Synchronisaties die aan de statistische vereisten voldoen zijn door de dendrochronoloog visueel beoordeeld. De synchronisatie is vervolgens geaccepteerd of verworpen. Onderlinge dateringen zijn uitgevoerd om metingen uit dezelfde boom te identificeren en/of één of meerdere middelcurven samen te stellen die het dateren faciliteren.

⁵ PAST4. Uitgegeven door SCIEM, Wenen (Oostenrijk). www.sciem.com

⁶ De zogeheten transformatie van Hollstein (Hollstein 1980).

RESULTATEN

Selectie en vooronderzoek

Voor het onderzoek zijn 11 monsters aangeleverd. Hierbij gaat het zowel om boommonsters als enkele dwarsdoorsnedes van zowel eik (*Quercus sp.*) als grove den (*Pinus sylvestris* L.).

De meeste monsters zijn afkomstig van Nieuwland 14 en 16 (respectievelijk 6 en 4 monsters).

Voor Nieuwland 18 is één monster beschikbaar (zie tabel 2).

Metingen

Tabel 2. Overzicht van de meetgegevens. n: aantal jaarringen, n_(s): aantal spintringen, type: schattingswijze voor het kapinterval conform tabel 1.

monster	omschrijving	houtsoort	meting	n	n _(s)	type
M2	nr. 14, 2 ^e balklaag, balk 5	eik	20.095.001	113	10	B
M3	nr. 14, 2 ^e balklaag, balk 10	grove den	20.095.002	76	n.v.t.	A
M5	nr. 14, 2 ^e balklaag, krommer zuid balk 6	eik	20.095.003	104	30	A
M6	nr. 14, 2 ^e balklaag, balk 6	grove den	20.095.004	93	n.v.t.	A
M7	nr. 14, 1 ^e balklaag, 2 ^e balk vanaf achtergevel	eik	20.095.005	174	23	A
M9	nr. 14, 1 ^e balklaag, 9 ^e balk vanaf achtergevel	eik	20.095.006	175	10	B
M10	nr. 16, 1 ^e balklaag, puibalk achtergevel	eik	20.095.007	259	14	B
M11	nr. 16, 1 ^e balklaag, 5 ^e balk vanaf achtergevel	eik	20.095.008	155	-	D
M14	nr. 16, 1 ^e balklaag, 4 ^e balk vanaf achtergevel	eik	20.095.009	155	0	C
M15	nr. 18, balk met gotisch sleutelstuk	eik	20.095.010	197	17	A
M17	nr. 16, balk uit afvalcontainer	grove den	20.095.011	151	n.v.t.	A*

Dateringsonderzoek

Onderlinge synchronisatie van de metingen laat voor de eiken monsters uit Nieuwland 16 goede resultaten zien. Een middelcurve van deze metingen draagt echter weinig bij aan het onderzoek omdat de metingen op eigen gelegenheid vergelijkbare of sterkere resultaten laten zien en is daarom achterwege gelaten.

Op individuele basis kunnen voor 9 van de 11 metingen dateringen gevonden worden (zie tabel 3).

De vermelde referentiecurven staan in tabel 4 toegelicht.

Tabel 3. Overzicht van de dateringen met statistische onderbouwing. De grafische weergave van de metingen met de onderstreepte referentiecurve staat in bijlage 2. eind_(m)/eind_(r): positie van de laatste jaarring van de meting/referentie.

meting	eind _(m)	referentie	eind _(r)	overlap	GLK	t-waarde
20.095.001	1584	<u>HallandQU</u>	1850	113	70,8	7,10
20.095.003	1584	<u>NL132.1.14</u>	1619	104	71,2	4,41
20.095.004	1584	<u>NLPISYo4</u>	1685	93	78,0	8,42
20.095.005	1585	<u>NL.NO</u>	1677	174	67,2	6,04
20.095.007	1629	<u>NL.NO</u>	1677	259	61,0	7,98
20.095.008	1553	<u>NL.NO</u>	1677	188	66,0	6,24
20.095.009	1611	<u>NL.NO</u>	1677	155	64,8	6,58
20.095.010	1607	<u>NL.NO</u>	1677	197	68,3	8,89
20.095.011	1630	<u>NLPISYo4</u>	1685	151	66,2	7,41

Tabel 4. Overzicht van vermelde referentiecurven.

referentie	omschrijving
HallandQU	Zweden, Halland. Referentiecurve voor eik (958 - 1850). Bråthen, herzien door Andersen en Axelson, online publicatie
NL.NO	Nederland, import uit Zuid-Noorwegen. Referentiecurve voor eik (1287 - 1677). Van Daalen, niet gepubliceerde data.
NL132.1.14	Coevorden, Markt; divers bouwhout (import uit Westfalen). Referentiecurve voor eik (1250 - 1619). Van Daalen, niet gepubliceerde data.
NLPISYo4	Nederland, constructiehout (import uit Zuid-Noorwegen). Referentiecurve voor grove den (1308 - 1658). Van Daalen, niet gepubliceerde data.

INTERPRETATIE

Het onderzoek is er in geslaagd voor de meeste monsters een datering te vinden. Hiermee is voor ieder pand minstens één gedateerd monster met wankant beschikbaar (zie tabel 5).

Voor Nieuwland 14 zijn de datering consistent en vallen in 1584/85/86, met M2 als mogelijke uitzondering. De herkomst (hieronder verder toegelicht) is echter niet zo consistent. Voor het pand is zowel het gebruikelijke Noorse eiken als grenen gebruikt, met verder eiken uit het westen van Duitsland danwel oosten van Nederland en ronduit zeldzaam eiken uit het zuiden van Zweden.

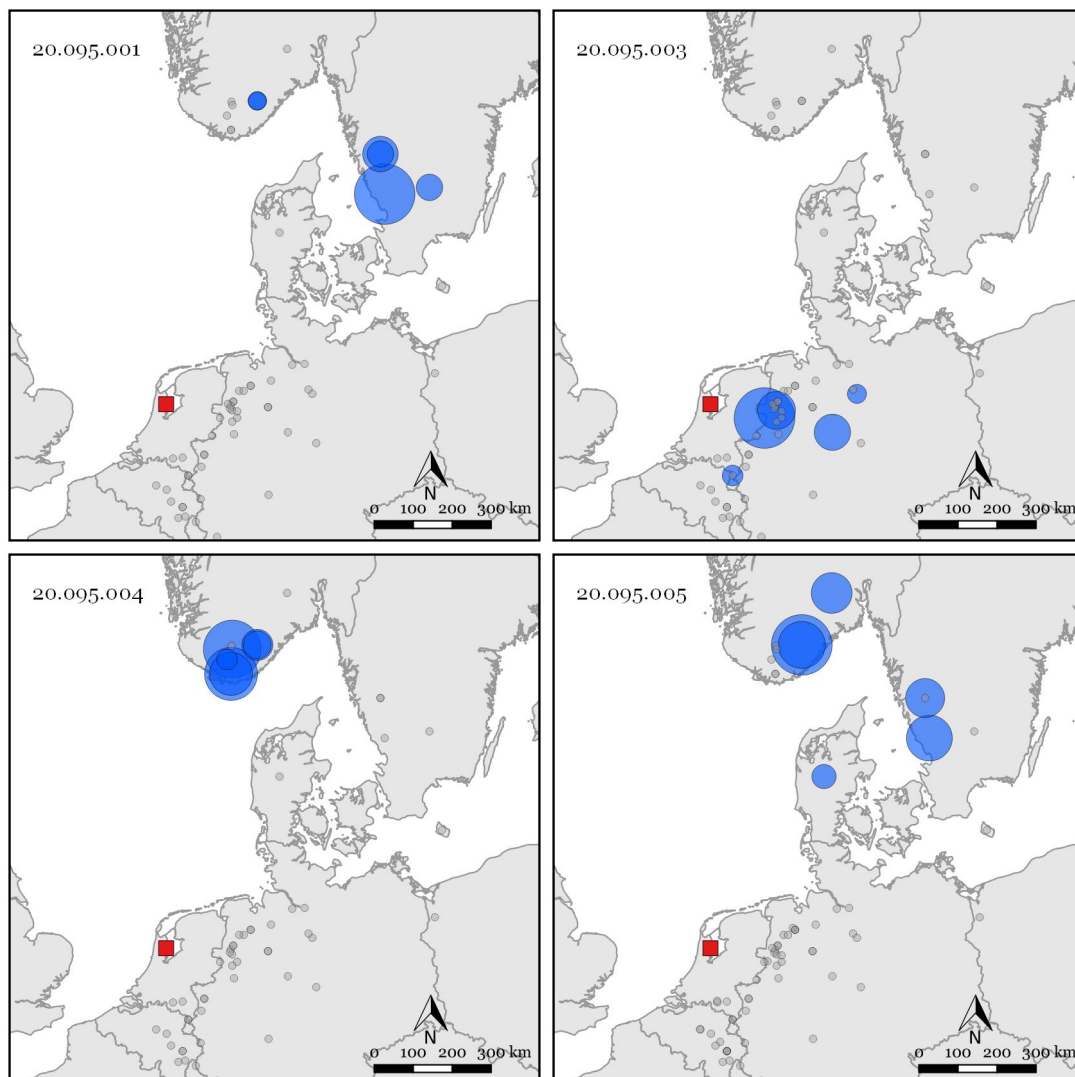
Voor Nieuwland 16 is Noors eiken en grenen gebruikt, dat rond 1630 gekapt moet zijn.

Voor Nieuwland 18 is eveneens Noors eiken gebruikt, maar het kapinterval in 1607/08 valt buiten de periode waarin (formeel) Noors eiken geïmporteerd werd.

Tabel 5. Schatting van de kapintervallen. Het type is de schatting volgens tabel 1.

monster	meting	eind	kapinterval	type
M2	20.095.001	1584	rond 1594 (1585 – 1605)	B
M3	20.095.002	-		A
M5	20.095.003	1584	herfst/winter 1584/85	A
M6	20.095.004	1584	herfst/winter 1584/85	A
M7	20.095.005	1585	herfst/winter 1585/86	A
M9	20.095.006	-		B
M10	20.095.007	1629	rond 1635 (1629 – 1646)	B
M11	20.095.008	1553	na 1559	D
M14	20.095.009	1611	rond 1631 (1622 – 1642)	C
M15	20.095.010	1607	herfst/winter 1607/08	A
M17	20.095.011	1630	1630 -1633	A*

Zoals aangegeven is het hout uit diverse streken afkomstig (zie afb. 1), waarbij de Duits/Nederlandse herkomst - maar vooral de Zweedse herkomst - opmerkelijk is.

Afbeelding 1. Geografische weergave van de synchronisatieresultaten. De grootte van de blauwe cirkel geeft de (relatieve) sterkte van de t-waarde aan, een grijze stip geeft aan dat een meting wel voldoende overlap heeft met een referentiecurve, maar een t-waarde lager dan 4 en/of een GLK lager dan 60.

■ geeft aan waar het hout is aangetroffen.

LITERATUUR

Baillie, M.G.L., 1982: *Tree-ring dating and Archaeology*. ISBN 0-7099-0613-7. Croom Helm Ltd. London.

Bronk Ramsey, C., 2009: Bayesian analysis of radiocarbon dates. In: *Radiocarbon*, 51(1), pp. 337-360.

Hollstein, E., 1980: *Trierer Grabungen und Forschungen. Band XI*, Rheinisches Landesmuseum Trier. ISBN 3-8053-0096-4. Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.

Pilcher, J.R., Sample preparation, Cross-dating, and Measurement. In: Cook, E.R., Kairiukstis, L.A., (eds) 1990: *Methods of Dendrochronology, Applications in the Environmental Sciences*. Kluwer Academic Publishers. ISBN 0-7923-0586-8.

Schweingruber, F.H., 1990: *Mikroskopische Holzanatomie. Formenspektren mitteleuropäischer Stamm- Und Zweigölzer zur Bestimmung von recentem und subfossilem Material*. 226 pp. Zürcher AG. ZugOxf.: 811.1 __ 016 : 810 : 814.7 (4). 3^e druk.

BIJLAGE 1

- A. Wankant aanwezig: De jaarringgrens van de buitenste jaarring direct onder de bast maakt het mogelijk het seizoen te bepalen waarin de boom gekapt is. Aanwezigheid van de wankant betekent per definitie dat het spinthout volledig aanwezig is. Het seizoen waarin de boom gekapt is volgt uit de mate waarin de buitenste ring gevormd is:
1. A: De buitenste jaarring is volledig gevormd. Het kapinterval valt buiten het groeiseizoen van de laatste (gedateerde) jaarring.
 2. A1: De buitenste jaarring is niet volledig gevormd. Het kapinterval valt in het groeiseizoen van de laatste (gedateerde) jaarring.
 3. A2: Alleen de aanzet tot de buitenste jaarring is aanwezig. Deze jaarring wordt niet ingemeten. Het kapinterval valt aan het begin van het groeiseizoen volgend op de laatste (ingemeten) jaarring.
- B. Spinthout aanwezig: Het spinthout is de buitenste zone van de stam waar het hout nog niet is omgezet in kernhout. Niet alle houtsoorten vormen kernhout en alleen bij eik is het aantal jaarringen in het spinthout statistisch te omschrijven zodat een schatting gemaakt kan worden van het aantal ontbrekende jaarringen tot de wankant. Voor het berekenen van het kapinterval wordt OxCal⁷ gebruikt met door de auteur samengestelde spinthoutstatistieken. Hieruit volgt een jaartal dat het meest waarschijnlijk is (de mediaan), met daarom heen een 2- δ (95,4%) betrouwbaarheidsinterval. Spinthoutstatistieken verschillen zijn niet voor alle herkomstgebieden hetzelfde, waardoor naar gelang de herkomst van het hout andere spinthoutstatistieken toegepast kunnen worden.
- C. Spinthoutgrens aanwezig: Als (een deel van) de contouren van een monster één en dezelfde jaarring volgen dan kan dit geïnterpreteerd worden als de overgang tussen het kernhout en het (niet meer aanwezige) spinthout. Hierbij wordt op dezelfde wijze als hierboven een kapinterval berekend. Hierbij moet de kanttekening geplaatst worden dat dit alleen met redelijke zekerheid vastgesteld kan worden als dit langs een voldoende groot deel van de contouren van het monster zichtbaar is.
- D. Geen spinthout aanwezig: Hierbij is het niet mogelijk een kapinterval te schatten en kan alleen gesteld worden dat in ieder geval een klein aantal spinthoutringen (6 stuks) volgt op het kernhout. De vroegst mogelijke datering wordt dan met een corresponderend aantal jaarringen gecorrigeerd. Dit geldt alleen voor eik.
- E. Geen spinthoutstatistieken beschikbaar of geen kernhoutvorming: Hierbij is het niet mogelijk een kapinterval te schatten en kan alleen gesteld worden dat het kapjaar ná de datering van de buitenste ring valt. Dit wordt zowel toegepast voor houtsoorten die geen kernhout vormen, of waarvoor het aantal spinthoutringen niet rekenkundig te omschrijven is.

⁷ Bronk Ramsey 2009.

BIJLAGE 2

Hier onder staan de metingen afgebeeld met de in tabel 3 aangegeven referentie. Op de x-as staan de jaartallen, op de y-as de ringbreedtes op een logaritmische schaal, uitgedrukt in 1/100 mm. Het spinthout is gestippeld aangegeven. De grijze banen geven intervallen met een positieve GLK aan.

